NĂ[M] THỨ MƯỜI BẢY — SỐ 3810 MỖI SỐ HAI XU NGÀY THỨ SÁU 29 NOVEMBRE 1929

Trung-Bắc Tân-Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

F.-H. SCHNEIDER
NGUYỄN-VĂN-VĨNH
PHẠM-HUY-LỤC
NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Toutes les lettres destinées à la Rédaction doivent être adressées au Directeur
HANOI — 68, rue Jules Ferry — HANOI
ADR. TÉLÉGR.: Trungbactânvan Hanoi
TÉLÉPHONE N° 150 — BOITE POSTALE N° 24

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN DEPOT LÉGAL
DEPOT LEGAL •INDOCHINE• № 12192

Cachq chânz bânf ratq gianz tiênj cuaz môtj nhaf haof-phuq trong Nam

Mới đây một tờ báo Nam-kỳ có đăng tin một nhà hào-phú bỏ ra 15.000 giạ lúa để phát chẩn cho dân nghèo trong khi túng thiếu, ông có tuyên bố đã sẵn lòng để ra số lúa ấy để giúp đỡ cho anh em nghèo túng người nào không có vợ con thì được một giạ, người nào có vợ mà không có con, thì được một giạ rưởi, người nào có vợ và con thì được hai giạ. Ông định phát chẩn trong ba ngày nhưng nếu ba ngày mà phát chưa hết, thì lại phát thêm mấy ngày nữa, cho đến khi hết số lúa ấy thì thôi

Cái lòng rộng rãi và thành thực của nhà hào-phú ấy thật là quí báu và tốt đẹp, ai nghe biết chuyện ấy cũng phải quí trọng và ngợi khen. Nước Nam ta tiền của nghèo, nghề nghiệp ít, số bình-dân trong nước, chỉ trông vào một nghề làm ruộng, năm nào mưa thuận gió hòa, hơn cơm rẻ gạo, thì được no đủ thỏa thuê, không may gặp năm mùa màng hư hỏng, thóc cao gạo kém, thì đã gào đói kêu rét, tình-cảnh thật là khốn nạn đáng thương. Lại chẳng may mà vào khoảng mười năm nay, nào là nước lụt, nào là nắng to, nào là gió lớn, thiên-tai ghê gớm thường thấy xảy ra luôn, khiến cho ruộng vườn ngập lụt, nhà cửa trôi đổ, có ít thóc giống, vật nuôi đều hư hỏng chết-chóc, đến nỗi phải trôi giạt lìa tan, nghĩ đến thật là thương tâm, mà trông thấy thật là thảm mục. Những dân bị tai nạn ấy là cần phải có người cứu giúp, thì mới mong qua được cái cơn túng rối khó khăn ấy. Những người có lòng bác-ái, lại hiểu nghĩa đồng bào, việc chẩn tế cho dân bị nạn, cũng đã có người xướng, có người họa, bằng tâm hằng sản, kẻ ít người nhiều, người Nam bây giờ, cái lòng rộng rãi, biết cái nghĩa vụ của mình đối với người trong nước, thật cũng khác với người Nam từ hai, ba mươi năm về trước, lại còn những cuộc chơi vui để lấy tiền làm phúc, cũng thường thấy lắm người bầy ra luôn, cái tư-tưởng ấy và cái cử-động ấy, thật cũng quí báu và đáng ngợi khen lắm. Nhưng tôi trộm tưởng rằng phàm những sự bố thí xưa nay, càng giản tiện thành thực bao nhiêu, thì người nghèo cực càng được đội ơn bấy nhiêu. Thường thấy những việc chẩn cấp xưa nay, nào là góp tiền, nào là làm sổ, nào là tư là báo, phải do các phủ huyện sức cho tổng-lý tuyên-bố cho nhân dân, định ngày đi lĩnh chẩn. Làm như thế thì giờ đã chậm trễ, mà sự chi-phí chắc cũng mất nhiều, ấy là chưa kể những sự xẻo xén hao hụt ở trong những việc tiền bạc là cái thói quen xưa nay của những người thừa-hành không tài nào tránh được, thế có phải người thì ăn thì nhiều, mà cái thực huệ cho người khốn nạn thì lại không được là mấy không.

Cách chẩn bần của nhà hào phú ở Nam-kỳ đã kể ở trên kia, thật là thành thực, người khốn cực được chịu ơn rất to. Ký giả có nhớ rằng mới năm trước đây, nhà hào-phú ấy có bỏ ra một số tiền mười vạn đồng bạc để làm một cái nhà thương sau vì số tiền ấy dùng không đủ, nhà hào phú ấy lại bỏ thêm ra năm vạn đồng nữa, và lại tình nguyện chịu sự tổn phí trong nhà thương ấy sáu năm. Nhớ việc năm ngoái mà nghiệm thêm cái việc phát chẩn năm nay, thì biết rằng nhà hào-phú ấy đối với việc từ-thiện, thật là phát tự chân thành, chớ không phải vì cái hào khí kích khởi trong một lúc đâu. Đem so-sánh với những nhà hào phú ở bên Âu bên Mỹ bỏ ra hàng bao nhiêu vạn để lập học-đường và công-xưởng thì cuộc từ-thiện của ta thật cũng chưa thấm vào đâu, nhưng ở vào xã-hội Việt-Nam ta, là một xứ tiền của còn nghèo, thì cái sự cử-động ấy, xưa nay cũng hiếm có thật. Ước gì cái tâm-địa rộng rãi và cách thức giản tiện của nhà hào-phú ấy, dùng làm tấm gương sáng cho các nhà hào phú ở nước ta, suốt trong Nam cho đến ngoài Bắc, đều đem lòng rộng rãi và theo cách giản tiện, ai nấy tùy sức mình đến đâu thì làm đến đấy, để giúp đỡ cho anh em đồng bang trong buổi sinh-kế gian-nan này thì hay lắm.

H. T. B.

Tang lễ ông Clémenceau

Tại Nguyên-lão nghị-viện nước Pháp

Buổi chiều ngày thứ ba ông nghị-trưởng nguyên lão nghị-viện, Doumer có đọc lời xưng tụng ông Clémenceau. Các ông nghị-viên đến họp rất đông, người ngoài đến xem cũng đông. Sau ông Tardieu cũng thay lời chánh phủ biểu đồng-tình.

Nghị-viện quyết-nghị yết hai bài diễn-văn ấy, rồi nghỉ hội-đồng để tỏ ý để tang.

Tại các nghị-viện ngoại-quốc

Ở khắp các nơi đều có giấy đến tỏ tình thân-ái, và khen-ngợi, ở ngoại-quốc cho ông là một người Pháp có nhiều đức tính đặc biệt.

Tại Athènes, tại Bucarest, tại Rio-de-Janeiro, các nghị-viện cũng có nghe đọc lời tán dương ông, và cũng có nghỉ hội đồng để tỏ ý ghi nhớ.

Lại một phương thuốc chữa bệnh lao nữa

Đối với bệnh lao, các nhà danh y hoàn-cầu xưa nay đều chịu khoanh tay, không tìm nổi được một phương thuốc nào cả. Đã biết bao nhiêu vị danh-y hết dùng phương này, lại nghiên cứu phương khác, kết cục vẫn chưa có hiệu-quả gì cả. Gần đây, một bác-sĩ Đức là giáo-sư Sauerbruch ở Berlin, tuyên-bố trong một kỳ diễn-thuyết rằng giáo-sư lại mới tìm ra được một phương thuốc chữa bệnh lao. Giáo sư thí-nghiệm luôn trong 6 năm nay, kết quả thấy mỹ-mãn lắm.

Giáo-sư chỉ biến-hóa đồ ăn hàng ngày của người ốm mà chữa khỏi bệnh. Người có bệnh phải tìm đồ ăn có nhiều chất *albumine* và *vitamine* mà dùng, cốt sao giảm được chất muối trong người đi, tự khắc bệnh khỏi.

Từ trước đã bao nhiêu bác-sỹ có danh tiếng mãi mà chẳng ăn thua gì.

Cách chữa của giáo-sư Sauerbruch ta cũng chưa dám tin là chắc.

THO'IF HAIF

Vỗ tay

Vỗ tay là tỏ ý khen. Vậy người mình xem hát thường hay vỗ tay thì vỗ tay vì nhẽ gì? — Vì giọng hát hay chăng?

-- Không phải! -- Mà nếu có phải thì cũng họa ra mới có.

-- Vì điệu bộ hay chăng?

-- Không phải! -- Mà nếu có phải thì cũng ít khi có.

-- Vì văn chương hay chăng?

-- Cũng không phải, người xem hát ai thiết gì văn chương

-- Hay vì nghĩa lý chăng?

-- Lại càng không phải, nói đến nghĩa lý ở rạp hát mà phát phiền.

-- Thế vì cái gì?

-- Chỉ vì câu nói nhảm, nói bẩn ở trong một cái mồm lắm nhảm không sợ bẩn phun ra vậy.

-- À! nếu thế thì ra:

« Bằng cứ gì đâu cái vỗ tay!
Đời ưa nói nhảm, nhảm là hay.
Văn chương nghĩa lý ngoài tai chúng,
Tri thức thời nay dễ mấy ai!

Thủy-Thiên

TIN NƯƠCQ TAUF

Ngày 22-23 Novembre 1929

Quân trung-ương đã chiếm được Lạc-dương

Hơn mười đoàn xe hỏa của quân Phùng ở hai nhà ga đông, tây Lạc-dương, bị quân trung-ương đánh chẹn bắt được, đoạn đường từ Lạc-dương đến Cốc-thủy đã không có ông-tích quân Phùng nữa, trên đường từ Cốc-thủy đến Tây-an, các xe tải-trọng của quân Phùng đã lui cả về phía tây, Tống-triết-Nguyên, Tôn-lương-Thành lui về Mãnh-trì.

Tướng quân trung-ương là Dương-Kiệt sớm ngày 20 đã vào Lạc-dương, quân Phùng đầu hàng có 25.000 người, bắt được nhiều đồ dùng về quân-sự.

Tưởng-giới-Thạch ngày 20 điện về chính-phủ trung-ương nói rằng ngày 20 đã hoàn-toàn chiếm được thành Lạc dương.

Quân trung-ương tiến đánh Đồng-quan

Sau khi đã hạ được thành Lạc-dương, chiều ngày 20 Tưởng-giới-Thạch đã cho họp tất cả các tướng lĩnh để bàn cái phương-lược đánh Đồng-quan.

Diêm-tích-Sơn xuất binh

Diêm-tích-Sơn sắp phát biểu bức thông điện xuất binh, đạo quân do Chu-Đại hống suất đã họp cả ở bờ sông, sẽ tiến đến Mạnh-tân và Lăng-phong-độ, đạo quân do Triệu-thừa-Thụ thống suất sẽ tiến đến Ninh-phong, chỉ trong một tuần lễ có thể chẹn được đường sau của quân Phùng ở Quan-âm-đường. Diêm đã dự tính chỉ trong hai tuần lễ có thể tiêu-diệt được tàn bộ của quân Phùng.

Tưởng-giới-Thạnh sắp về Nam-kinh

Tưởng-giới-Thạch cho rằng đã đánh lấy lại được thành Lạc-dương rồi, vấn đề thiệt hậu ở phía tây bắc do Diêm-tích-Sơn chủ-trì việc quân đã gần kết thúc, định lập tức trở về Hán khẩu, rồi về Nam-kinh.

Tưởng-giới-Thạch địch cử Đường-sinh-Trí quyền chức tổng tư lệnh, hạ lệnh họ bộ đội trực thuộc rút một phần xuống phía Nam để giúp Quảng-đông và Tương-dương.

Phía bắc Hồ-bắc lại có chiến tranh

Sau khi quân trung ương đã tiến chiếm thành Lạc-dương, việc chiến tranh ở Hà-nam đã hơi bình tĩnh, nhưng một giải phía bắc Hồ-bắc lại có quân Phùng từ Tử-kinh-quan tiến đánh, để chực đánh úp lấy Nghi-thành. Tổng-chỉ-huy quân trung-ương là Lưu-Trĩ đã hạ lệnh tổng công-kích.

Quân Nga đã chiếm được Mãn-châu-lý và Trát-luân-nặc

Quân Nga cộng-sản ngày 17 mang đại quân đến đánh Mật-sơn, đánh nhau dữ dội đến chiều tối, quân cộng-sản lại kéo đến thêm đông, quân Trung-hoa phải bỏ lui, Mật-sơn liền bị chiếm cứ, điện đài cũng bị lửa đốt, Sau khi quân Nga kéo vào thành, nhân dân trốn tránh sạch cả. Hai huyện Thất-vi và Kỳ-kiền ngày 11 và 12 đều bị quân Nga chiếm cứ. Viên huyện-trưởng Kỳ-kiền trốn mất, viên huyện-trưởng Thất-vi và các người làm trong các cơ-quan do đội quân đóng ở đó bảo hộ lui tránh về Hà-đô.

Các nhà đương-cục Phụng-thiên đã tiếp được tin báo đích xác rằng Mãn-châu-lý và Trát-luân-nặc đã bị quân Nga chiếm-cứ

Có tin ở Cáp-nhĩ-tân nói rằng cứ như lời thuật lại của bọn nạn-dân trốn đến Hải lạp nói rằng tại miền. Đa-luân-na có toán quân Trung-hoa và bọn bình-dân ước mộ nghìn người vì tránh quả bom của quân Nga ở trên máy bay ném xuống, họp ở trong một cái hầm mỏ than, không ngờ lại bị quân Nga ném bom xuống cái hầm mỏ ấy, những người trốn ở trong hầm ấy bị chết hết không còn một người nào.

Tình hình các nơi gần Mãn-châu-lý rất là nguy cấp, các nhà đương-cục quân-sự Trung-hoa đã hạ lệnh cho quân Trung-hoa ở nơi đó phải rút lui.

(Dịch bao Tàu)

(Xem trang nhì)

Tin Nam-kỳ

Thuật rõ phiên tòa Trừng-trị xử vụ cướp Mata-Hao

Việc tòa-án Trừng-trị đem 4 tên cướp Mata-Hao ra xử, đã đăng qua rồi. Nay xin thuật rõ vụ xử ấy như sau này:

Bọn cướp người Khách-trú, gọi là đảng Mata-Hao đã bị đem ra xử tại tòa Trừng-trị Saigon ngày thứ ba 19 Novembre. Tòa xử suốt một ngày không xong. Đến ngày hôm sau, tòa mới xử tiếp, và kết án.

Thủ-đoạn của bọn Mata-Hao tất ai cũng còn nhớ. Trước kia chúng có vào nhà một nàng ca-nhi Xẩm để cướp của. Rồi chủ nhà biết, chúng chém chết một đứa đầy-tớ gái.

Còn vụ mà tòa xử sau này, mới cách đây chừng độ hai mươi ngày.

Nguyên ngày 30 Octobre, vào khoảng 8 giờ tối, là lúc ai cũng còn thức và đi chơi, trên con đường Thủy-binh người qua lại rất đông, thình-lình nghe tiếng kêu cầu cứu inh ỏi. Thiên-hạ xúm lại trong ngoài đen nghịt. Hỏi ra thì có 6 đứa Khách-trú đến nhà cô Trần-Tâm xưng tên là Mata-Hao rồi dọa bảo phải đưa 200 đồng bạc.

Bọn cướp này, nom bộ-tịch đứa nào cũng dữ, ai trông đến cũng phải sợ. Nhưng dẫu sợ thế nào mặc lòng, chú tên của ai không tiếc, nên Trần-Tâm nhất định không chịu, xảy đâu lúc đó người cháu của Trần-Tâm là Vương-Quan ở trong chạy ra muốn kháng-cự bọn cướp và kêu cầu-cứu.

Bọn cướp biết thế khó xong một đứa trong đảng liền rút ra một con dao giấu trong áo mà đâm Vương-Quan. Vương-Quan đỡ cánh tay trái ra đỡ và giảng hết sức kêu thật to.

Bọn cướp kinh sợ mà bỏ chạy, Vương-Quan đuổi theo sau máu chảy dòng dòng.

May đâu lúc đó M. Berland, làm việc trong tòa Đốc-lý thành-phố Chợ-lớn, đi ô-tô đến thấy một tên Khách-trú tay cầm dao, nhảy lên trên một cái xe đạp, mà chạy đi rất nhanh. M. Berland biết ngay là kẻ cướp, liền cho ô-tô chạy rất mau, xô đụng cái xe đạp đổ lộn, tên cướp cũng ngã theo, con dao bắn mất. Thừa dịp chúng không có khí giới M. Berland bắt được một đứa tên Hung-To.

Phiên tòa này, quan Tòa có tỏ lời khen M. Berland.

Giữa tòa Vương-Quan cháu Trần-Tâm là người bị chém, nhận quả quyết rằng chính là Hung-To cầm dao chém nó và cũng biết mặt ba đứa bị cáo nữa là Kin-Ta, Phùng-Tong tức A-Phung và Đam-Ngọc, bữa đó có trong bọn cướp. Còn bọn cướp thì cứ chối hoài mãi.

Xong vì bọn này đứa nào cũng không có nghề gì cả, chúng nó chỉ đi ăn cướp để nuôi thân, nên dù chối thế nào cũng không được.

Quan Chưởng-lý xin tòa buộc tội bọn cướp này cho nặng để làm gương cho kẻ khác.

Tòa kết án

Sáng hôm sau, tòa tuyên án tên đầu đảng là Hung-To, 18 tháng tù. Còn ba đứa đồng đảng là Kim-To, Phùng-Tong tức A-Phung và Dam-Ngọc mỗi đứa 1 năm tù. Sau khi chúng mãn hạn tù rồi thì phải trục xuất ra khỏi cõi Đông-dương.

Xin khoai chẳng được, chém vợ chồng con cái người mù bị trọng thương

Tên Xứng ở làng Thái-lai (Ômôn) vẫn có tính điên-khùng. Hễ nổi cơn thì hắn hung dữ lắm! Hôm mới rồi chàng ta đến nhà hai vợ chồng người mù ở gần đấy xin khoai ăn chơi. Chẳng rõ người ta không cho nó ăn, hay là vừa lúc nó tới cơn điên thì không biết, mà nó liền giật con dao để dưới sàng, chém vợ chồng và 2 đứa con người mù ấy bị trọng thương. Làng xóm được tin, xúm lại vây bắt, giải thẳng xuống quan Biện-lý rồi đưa vợ chồng và 2 đứa con người mù đi nhà thương Cần-thơ. Bệnh tình của mấy người ấy xem ra có thể khỏi được. Duy nghe nói đứa bé 3 tuổi bị chém nặng quá, chưa biết có sống được chăng?

C. L.

Bị xe cày máy đè chết

Vừa rồi tại km 15, đường thuộc địa gần ga Xóm-thuốc có xảy ra một nạn rất dữ, hại một mạng người.

Một cái xe cày máy (tracteur) số C. B. 399 chạy đến chỗ đã nói trên, bất thình-lình có một người ở đâu trong đường bên chạy ra. Vừa thấy thế người coi máy hết sức hãm lại, nhưng không sao kịp được, xe chạy lướt đến, đè qua bụng và chân tả người kia. Chở đến nhà thương, được một ngày thì người bị nạn từ trần.

Tập trận ở Vũng tàu (Cap St Jacques)

Vì bỏ cái sân tập trận ở Thủ-dầu-một nên từ nay về sau nhà binh có bầy cuộc tập trận thì phải đem ra Vũng-tàu, lấy bãi cát Ti-Ouan mà tập.

Bữa thứ tư vừa rồi, binh lính ở Saigon xuống tập trận ở Vũng-tàu rất đông. Trước hết tập bắn bia cách 100, 200, 400 thước.

Đến ngày 28 và 30 tháng Novembre này tại Vũng-tàu sẽ bầy một cuộc tập trận rất vui, phân ra làm hai toán quân, một toán ở ngoài biển đánh vào, và một toán ở trên đánh ra trận lại. Trận tập này cũng giống như trận tập năm ngoái ở Tân-an.

Đẻ sinh ba

Ngày chủ-nhật 17 Novembre, tại nhà Hộ-sinh Khánh-hội, Quai de la Marne, có một người đàn bà đến nằm chờ lúc lâm-sản.

Khi lâm bồn, được đến 3 đứa con. Nghe tin, thiên hạ kéo nhau đến xem cũng khá đông. Song chưa rõ 3 đứa trẻ ấy mạnh khỏe thế nào.

Quận-vương Kapuzthala sang du lịch Đông-dương

Chuyến tàu Porthos tới Saigon [illegible] thứ sau trước, có quận-vương xứ Kapuzthale (Ấn-độ) cùng các quan chức tùy tùng đến thăm miền Nam xứ Đông-dương. Quận-vương ngụ trong dinh quan Toàn-quyền ở Saigon. Chiều hôm ngài mới tới, quan Thống-đốc Nam kỳ mời ngài sơi cơm thường.

Chiều hôm thứ hai 25 Novembre, nhân gặp ngày lễ sinh-nhật Quận vương, ngài có thết đại tiệc tại nhà khách sạn Perchoir, mời các quan văn võ, thân-thương Pháp ở Saigon. Tiệc xong, Quận-vương nâng cốc rượu chúc mừng quan Thống-lĩnh Pháp và Anh-hoàng. Quan Thống-đốc Nam-kỳ M. Krautheimer thay mặt Chính-phủ Pháp, quan Toàn-quyền Đông-dương và xứ Nam-kỳ, chúc mừng Quận-vương được hưởng phúc, lộc, thọ.

Quận-vương đáp lại, nhắc đến tình của ngài đối với nước Pháp. Đã cách 26 năm, nay ngài mới trở lại Saigon, thấy thành-phố tiến-hóa được đến thế này, thực lấy làm khen ngợi. Khen tài sức của người Pháp.

Sáng 26 Novembre, Quận-vương đi cùng quan Thống-đốc đến đặt một bó hoa trên đài Kỷ-niệm các tướng-sĩ. Ông Hội-trưởng hội cựu-chiến-binh tiếp đón ngài.

Quận-vương đã cùng các quan tùy-tùng đi Cao-mên, thăm Đế-thiên Đế-thích, chừng 2 Décembre, ngài sẽ từ Pnom-Penh đi Aranya.

TÂY-NINH

Hai cái án mạng

Trong tuần-lễ trước, ở Tây-Ninh xảy ra hai cái án-mạng. Một buổi sáng, người ta tìm thấy tử-thi một người con gái, độ 20 tuổi. Vứt trong bụi rậm ở đồn-điền của một ông Đốc-phủ-sứ.

Cứ theo dư-luận vùng ấy, thì người con gái chết đó là nhân-tình một người trẻ tuổi trong vùng. Hôm mới rồi hai anh chị thuê xe-kéo đi tình-tự với nhau. Giữa đường người con gái bị cấm; nhân-tình không biết làm thế nào, liền đồng-ý với tên đánh xe mà vực người con gái bỏ vào bụi rậm. Vì thế người con gái kia bị thiệt mạng. Chẳng biết thực hư thế nào, xong hiện này thì cả chàng trẻ tuổi, cả tên đánh xe đều biến mất không thấy tăm tích trong vùng ấy nữa.

Việc thứ hai là cái nạn ô-tô. Hai bác tài-xế, cầm lái hai chiếc xe ô-tô nhà, đua nhau chạy thật nhanh. Ngờ đâu xe đi đầu đâm vào một ông lão 60 tuổi ngồi nghỉ bên vệ đường, chết ngay lập tức. Hai xe cũng không dừng bánh, cứ bon bon chạy thẳng, máy lúc này lại mở hết sức. Tuy vậy, hình như khi xe qua Tran-bang thì cảnh-sát ở đấy đã biên được số rồi. Hiện tòa-án đang cho tra xét.

NGƯỜI NHẬT VÀ NGƯỜI TÀU LẠI THÊM MỘT MỐI THÙ NỮA

Lính Nhật giết một người Tàu ở Thẩm-dương

Người Tàu với người Nhật vốn có một cái thế-thù. Cái thù ấy người Tàu cho là một cái thù không đội giời chung, dù trăm nghìn đời cũng không thể nào quên được, ngờ đâu trong vài năm nay, lại kết thêm luôn mấy mối thù nữa, hết cái án Tế-nam, thì tiếp luôn cái án Thủy-hanh-lâm ở Hán-khẩu, hai cái án ấy đã thành ra hai việc giao thiệp lôi thôi khắp các nơi trong nước Tàu đều nổi lên cái phong trào phản Nhật rất dữ-dội, các nhà đương cục hai bên cùng nhau điều-đình mãi mới xong, thì ngày tháng Septembre vừa rồi lại xảy ra việc quân Nhật vây phá các cơ-quan của người Tàu ở Thiết-lĩnh, sóng nọ chưa yên, sóng kia lại nổi, vừa rồi lại xảy luôn ra việc lính Nhật giết một người Tàu ở Thẩm-dương. Tình hình việc ấy như sau này.

Tại đoạn đường sắt thôn Liễu-điều-hồ ở bên ngoài cửa Tiểu-bắc thành Thẩm-dương, nơi đó là thuộc về phần cảnh-bị của người Nhật, hôm vừa rồi có một người Tàu bị bắn bốn phát đạn, và bị đâm bốn nhát dao nằm chết lăn ở bên cạnh đường, hỏi ra thì là người ấy bị lính cảnh-sát Nhật bắn chết, rồi lăn bỏ cái thây ra đó.

Người bị giết là một người làm ruộng, được tin ấy, những nông-dân bốn làng chung quanh đều tỏ lòng tức giận, cho là việc trái công-lý và nhân-đạo, không thể nhịn được, một mặt cử đại-biểu đến tỉnh báo án và kể hết cái thảm-trạng người bị giết ấy, xin các nhà đương cục phải giao thiệp với các nhà đương cục Nhật một cách nghiêm-trọng để thân oan cho người chết, một mặt gửi thư báo cáo đến hội Quốc-dân ngoại giao hiệp hội, xin hội ấy nghĩ cách đối phó, không đạt mục-đích không thôi, và xin thông cáo cả nước lại nổi lên việc tẩy chay hàng Nhật.

Tỉnh chính-phủ sau khi được tin báo, lập tức phái viên đến nơi hợp đồng với các nhà đương cục Nhật khám nghiệm thi thể, các thương tích đúng như lời báo cáo, xong rồi hỏi đến tên lính nào cầm súng bắn người và viên quan trưởng nào coi việc cảnh bị đêm hôm ấy. Nhưng các nhà đương cục Nhật không đáp lại, chỉ nói là đang đêm thấy người ấy đứng ở bên cạnh đường, coi bộ đáng nghi, quân Nhật ở trong cái phạm vi cảnh bị được hành sử cái quyền cảnh bị của mình, người ấy bị giết tức là tự làm nên tội, về phần nước Nhật không phải chịu trách nhiệm gì. Các nhà đương cục Tàu vặn lại rằng cho dù người ấy có phạm cái tội hiềm nghi, cũng không có phép tự tiện bắn chết như thế. Và chăng thấy người bị hại ngoài bốn chỗ bị bắn, bốn chỗ bị đâm đến chết, lại còn nhiều dấu thương nữa, tỏ ra rằng có đông người xúm lại vây đánh, chứ không phải là một người. Nhưng các nhà đương cục Nhật chẳng đáp lại làm sao cả, chỉ giục lính lấy thi thể người chết đem chôn mà thôi.

Người Tàu thấy người Nhật xử ra một cách không cần như thế, lại càng căm tức lắm. Việc này sẽ lại thành ra một việc giao-thiệp to.

(Dịch báo Tàu)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

TIN NƯỚC TÀU

(Tiếp theo)

Ngày 27 Novembre 1929

Việc chiến tranh với Nga

Bắc-kinh — Có tin đích xác rằng quân Trung-hoa bị thất bại to với quân Nga ở miền Mãn-châu lý.

Quân Nga kể cũng không giỏi hơn quân Trung-hoa là mấy, song về đường khí giới, tàu bay, và binh pháp hơn quân Trung hoa một cách hiển-nhiên.

Các nơi quân nhân, và các nơi chính-trị Trung hoa lấy làm lo sợ, và hô hào liệt quốc có ký hiệp ước kel-loy cứu trợ cho.

Việc chiến tranh ở Quảng-đông

Hương-cảng. — Tình thế quân linh ở Quảng-châu rất khó khăn. Địch quân số đông hơn nhiều, tiến về miền Bắc-giang và miền Tây giang, không bị ngăn trở gì mấy. Ở Quảng châu rất mong đợi các sư đoàn ở Nam-kinh đem đến cứu viện.

A. R. I. P.

Chuyện đời

Con người tuyệt-vọng

Hàng ngày mình gặp mặt bao nhiêu người, đụng cánh bao nhiêu người, giao thiệp với bao nhiêu người, mà cái chân-tướng của bao nhiêu người ấy mình thật không sao xét cho biết được. Họ buồn ư? Vui ư? Vô-lo vô-lự ư? Trong lòng uất-ức, tuyệt-vọng ư?

Cho đến ngay nhà tướng-sĩ vị tất đã biết được, nữa là mình, con mắt phàm tục thì còn trông thấy gì. Vậy thì tìm đâu cho thấy được hạng người lột bỏ mặt nạ, xuất-lộ bản tướng?

Xin tối tối, thử dạo qua một vòng xuống.. xóm Khâm-thiên, Hàng-mã, Vạn-thái, đảo lên Hàng-giấy, chỉ nhìn qua một lượt cũng đủ thấy rõ Kia, trên chiếu rượu năm bảy chàng phong-lưu công-tử, đang kề đùi kề vế, ôm ấp hôn hít bọn chị em, vui cười khôn nói. Có lẽ ai chả cho là bọn vô-lo, vô-lự an-nhàn, sung-sướng, tóm lại ở cảnh tiên cả?

Đa-số người ngồi trên chiếu rượu bữa ấy, đang phẫn-trí tuyệt-vọng sắp.. tự-tử, chứ nào có vui thú gì đâu!

Thầy Tham thụt két, cuống lên lo mãi chả xong thời hát một chầu, quên cái khổ trong vài ba tiếng đồng hồ, rồi mai kia, không xong việc, muốn tránh tù tội, chỉ một sợi giây là rảnh nợ đời!

Thầy Thông, vợ ngoại-tình, cái hạnh-phúc gia-đình đến đấy là hết nhẵn. Dù có ở lại cõi trần cũng chỉ thêm cái khổ. Thôi thì chơi một vài tiếng đồng hồ cho khuây-khỏa, mai mốt tỉnh giấc, chán nản rồi cũng đến sợi giây!

Cậu sinh-viên, cắm cúi học-hành đến nay tính đã ngoại mười năm. Số phận chả ra gì, trượt nay, lại trượt mai, cứ trượt mãi. Vật lộn với số-mệnh làm thế nào lại được, thôi kiếm một chầu cho khuây khỏa, rồi ra sẽ dương cặp mắt bi-quan mà nhìn đời, nhìn mãi tất có ngày cũng đến sợi giây...

Kể mãi cũng không hết! Con người tuyệt-vọng hàng ngày vô số, chỉ vì ta không biết chỗ tìm mà thôi. Thấy chỗ vui, chớ bảo người ở đấy cũng vui. Mà có vui chăng nữa cũng chỉ là vui gượng...

Ngọc-Thổ

VIỆC HÀ-NỘI

Thời tiết

Lúc 10 giờ sáng: 22 độ

Giá bạc

Kể từ ngày 28 Novembre 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 10 fr. 45.

Sở thương-mại

Theo như sắc-lệnh ngày 8 juillet 1927 và nghị-định quan Toàn-quyền ngày 31 août 1929 (Đông-dương quan báo năm 1929, trang 3550 trở xuống) thì các nhà thương mại và các hội thương mại có môn bài từ 60$ trở lên, phải xin ghi tên vào sổ Thương-mại.

Song các thương-gia nào được miễn, nếu tự ý muốn xin thì cũng có thể được ghi tên vào sổ ấy được. Nếu đã xin thế, tức là bỏ hẳn cái quyền của mình được miễn ghi đi, và phải theo các điều lệ, phải chịu các khoản phạt, đã nói trong đạo sắc-lệnh ngày 8 juillet 1927.

Theo đúng như điều thứ 23 đạo sắc-lệnh ngày 8 juillet, các thể-lệ kể trên ấy bắt đầu thi hành từ 18 Décembre 1929. Người nào phải theo thể lệ mới này thì nên xem đạo nghị-định ngày 31 août 1929, đã đăng trong quan-báo 1929 từ trong 3555 để biết phải khai báo thế nào.

Các tiểu-ban Hội-đồng thành-phố

Như tin đã đăng trước thì hồi 21 giờ hôm thứ hai 25 Novembre, các tiểu ban đã họp tại tòa Đốc-lý, có quan Đốc-lý Delsalle chủ tọa, để xem xét các việc sẽ đem ra làm tại kỳ hội-đồng thường lệ tháng Novembre này.

Tiểu-ban Tài-chính xét các việc ghi trong chương-trình số 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8i 9, 32 33 34, 35, và 40. Chỉ trừ khi xét đến tập hồ sơ số 32, nói về việc thuế Lục lộ, mấy ông hội-viên có dị nghị về giá tiền thuế, còn các việc khác, không ai dị-nghị gì cả.

Các Tiểu-ban Tài-chính, Công-tác và nhà Vạn-Bảo xem xét đến tập hồ sơ số 10 về các bản dự-định sổ chi-thu của thành-phố, của nhà Vạn-bảo và tiền hưu bổng. Hai bản dự-định sổ chi-thu nhà Vạn-bảo và tiền hưu bổng không ai dị nghị gì Sổ chi thu của thành phố, các tiểu ban xem xét kỹ càng. Quan Đốc-lý đọc tờ trình qua xong, các ông hội viên xét từng mục, từng khoản một Quan Đốc-lý thì giải nghĩa những chỗ mà các ông hội-viên hỏi.

Tiểu ban tài-chính và tiểu ban quản-trị sở làm phúc xét đến bản dự-định cũ của sổ chi thu sở ấy (hồ sơ số 4) không ai dị-nghị điều gì cả. Một vài ông hội-viên hai tiểu-ban ấy xin với quan Đốc lý thỉnh cầu cùng quan Thống-sứ tăng số tiền phụ cấp cho sở làm phúc cho bằng các năm trước, nghĩa là đúng số 3000$00.

Việc xét lại giá tiền cho thuê đất công (hồ sơ số 15) tiểu ban chỉ dị nghị qua thôi. Và quan Đốc-lý giải rõ các lẽ của ngài để các ông hội viên ta nghe vì các ông muốn xin thành-phố cứ giữ giá cho thuê cũ.

Tiểu-ban vệ-sinh xét đến các thể lệ vệ sinh chung. Duy đến khoản bắt các nhà công thương phải có một số chuồng xí nhất định là bao nhiêu thì các hội-viên có dị-nghị thôi. Nhưng tiểu ban trao đổi ý kiến xong, cứ để nguyên bản thể lệ ấy, không sửa đổi gì cả.

Tiểu ban coi các việc linh tinh xét việc số 36, đồng ý với quan Đốc-lý đã nói rõ trong tờ trình. Vài ông hội-viên lại muốn lấy những tên M Szimanski (quản lý Đông-dương ngân hàng trước) và M. Henri de Laborde de Mongezat đặt tên phố trong Hanoi. Lời thỉnh cầu này đến kỳ Hội-đồng thành phố sau sẽ đem ra bàn lại. Đến kỳ hội-đồng này lại đem xét việc một ông hội-viên ta xin đem tên cụ Nguyễn-Du đặt cho phố khác.

Còn các việc khác, thì tối thứ tư 27 novembre xét nốt.

Giá mua báo có hạn

	Bắc kỳ	Công sở và công-dân	Nam kỳ và ngoại-quốc
Cả năm.....	6$00	10$00	8$00
Sáu tháng...	3 00	6 00	4,00
Ba tháng....	1,60	3,50	2,00
Một tháng...	0,60		1,00

Hội-đồng bảo hộ hoãn lại đến 3 Décembre

Trước đăng tin rằng đến thứ sáu 29 Novembre, Hội-đồng-bảo-hộ sẽ họp. Nhưng nay lại hoãn đến thứ ba 3 Décembre, hồi 9 giờ sáng, hội-đồng mới họp.

Một vị quan Tàu qua Hanoi

M. Trương-ban-Hân, ủy-viên bộ Tạo-tác chính-phủ Vân-nam, nguyên ủy-viên bộ Ngoại-giao hiện đang qua Hanoi. Ông vừa đi công cán ở Nam-kinh về, có thương-thuyết rất lâu với Tưởng-giới-Thạch.

Hỏi ý kiến ông về việc nội-biến Trung-hoa thì ông đáp rất có lòng tin về việc quân Chính-phủ Quốc-dân thắng.

Ai tin

Có tin rằng M. Bùi-đức-Khang là y-sĩ tại Vân-nam, em M Bùi-v-Quý cũng làm y-sĩ trên đó đã lâu năm, vừa tạ thế. Đến ngày 29 này thì đưa linh-cữu về an táng tại quê xã ở Nam-định.

Trong sổ ký bổ Tri-huyện

MM. Ngô-thúc-Địch và Nguyễn-văn-Coi đều bị xóa tên trong sổ các học-trò tốt nghiệp trường Pháp-chính đã được ký bổ làm Tri-huyện hạng ba.

CUỘC SỔ SỐ CỦA HỘI TRÍ-HÒA

Tất cả có 113 số trúng

Số nhất: Được một cái xe ô tô đáng giá 4 000$00
và tiền mặt 5.000.00
9.000$00

Còn các lô 1.000$00, 500$00, 100$00, 50$00 và 25$00 thì nhiều lắm.

Giá bán mỗi vé 1$00

Có gởi bán tại bản quán

Tiền cước gởi com-măng-đê: Từ 1 vé đến 5 vé 0$20; từ 6 vé đến 10 vé 0$30

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đòi hỏi bản-quán, thì cho biết số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quản ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được thành ra nhiều khi bản quán không biết mà trả lời.

Ngạch Học chính

Mme Phạm-thị Sỹ, giáo-học thì-sai hạng sáu, làm việc tại trường Lò-đúc, được phép nghỉ hộ sản hai tháng kể từ 26 Novembre 1929.

Mme Phan-thúc Đức, giáo-học hạng tám, hiện đang nghỉ giả-hạn, nay có đơn xin, được phép nghỉ thêm hạn thứ nhì một năm nữa, kể từ 1er Décembre.

M. Phạm-sĩ-Biều, cựu học-sinh trường Nam-sư-phạm, có bằng Sơ-học, được tạm bổ điền vào một chân khuyết ở các trường khu Trung-ương (Hanoi).

M. Nguyễn-văn-Chính, cựu học-sinh lớp Sư-phạm Nam-định có bằng Sơ-học, được tạm bổ điền vào chân khuyết ở trường Ninh-cương (Nam-định).

M. Phạm phu-Vinh, cựu học-sinh lớp Sư-phạm Nam định được tạm bổ điền vào chân khuyết ở trường Quất-lâm, Xuân-trường, Nam-định.

M. Vũ-duy-Trích, có bằng Sơ-học được tạm bổ điền vào chân khuyết ở trường Thuận-lệ, Khoái-châu (Hưng-yên).

Ngạch Tòa-sứ

M. Ng-v-Thu, thư-ký hạng nhì ngạch Tòa-sứ, làm việc ở Nam-định nay đổi đi Thái-nguyên.

M. Nguyễn-v-Thao, thư-ký hạng sáu ngạch Tòa-sứ, làm việc ở Thái-nguyên, nay đổi đi Nam-định.

Bốc mộ ở nghĩa địa Bạch-mai

Năm nay tòa Đốc-lý thành-phố Hanoi đã ủy hội «Hợp-Thiện» bốc hơn bốn nghìn ngôi mộ, chôn ở nghĩa-địa Bạch-mai từ tháng Janvier 1923 đến 17 Juillet 1927, để đem bài cốt về ký táng ở Phúc-Trang của bản hội (khu Thể-nhân).

Hội đã khởi công bốc từ hôm 24 Novembre 1929 tức là 24 tháng 10 Annam, chừng độ hơn một tháng thì xong.

Ai có cần điều gì, thì xin cứ đến nhà ông *NGUYỄN-HOAN* là Trưởng ban bốc mộ của hội số nhà 24 phố hàng Đào Hanoi, hoặc đến ngay nghĩa-địa Bạch-mai mà hỏi cũng được.

Hội Hợp-Thiện lại cáo

Hội-chợ Hanoi

Lần thứ mười

Đăng bài rao hàng vào quyển Ca-ta-lô Hội chợ thì rất tốt.

Hỏi giá tại phòng giấy Hội-chợ, số 106, phố Hàng trống.

Từ xưa dễ thường chỉ có cuộc TOMBOLA của hội *Khai-trí Tiến-đức* không phải hoãn lại! — vì trong hai vạn vé mà bán đã hết một vạn rưởi rồi. Vậy ngài nào chưa kịp mua, **nên mua ngay đi, kẻo hết vé!!!**

Mỗi vé: 1$00

Có bán tại bản báo

Cuộc đánh số Tombola của hội Khai-trí

Các ngài có định sắm ô-tô lịch-sự hay là sắm đồ bày tết thì đừng mua vội, vì chỉ bỏ ra có một đồng bạc mà có thể được một thứ trong các thứ sau này:

Một chiếc xe ô-tô kín (conduite intérieure), sẵn kính, 5 chỗ ngồi, kiểu *Citroën* tối mới thật đẹp thật nhã. — Bộ đồ bày phòng khách Annam rất lịch sự — Bộ bàn ghế phòng ăn bập gụ chạm — Bộ ngũ sự — Xe nhà — Tủ cẩn — Bộ lộ-bộ bằng đồng
Tủ gương chạm — Bình phong chạm — Bộ tam sự — Mấy khảm
Bộ đồ chè bằng bạc — Đỉnh lớn — Đồng hồ vàng — Đồng hồ treo Westminster
Xe đạp — Đồng hồ mạ vàng — Tráp bạc và tráp đồi mồi
Chanh thêu và mặt gối thêu — Điếu ngà và điếu đồi mồi — Đỉnh đồng
Khay khảm — Riềm màn — Đồng hồ chầm cầm, vân vân.

Là mua ngay lấy một cái vé đánh **số tombola** *của hội* **Khai-trí Tiến đức.** *Những đồ ấy sẽ bày ngay tại hội Khai-trí, các ngài có thể đến xem tùy ý Đến ngày 15 décembre 1929 mở số*

Giả mạo lấy tiền

Vừa rồi, ông chánh sở mật-thám Trung kỳ đánh giây thép ra đây nhờ tìm bắt tên Thương-Lương là người đã dùng giấy má giả mạo mà lấy tiền. Sở mật-thám đã làm biên bản về việc ấy đệ trình lên tòa án.

Chị em vận đen

Ng-thị-Nguyên, có đầu ở xóm Khâm-thiên số 42, có một chuỗi hạt vàng giá đáng 20$00 bị kẻ cắp lấy mất. Quán-gian tên là Ng-thị-Xuân 18 tuổi, vô gia cư, vô nghệ nghiệp đã bị bắt giải sang tòa án.

Còn người hàng bạc tên là Ng thị-Tuyên ở 140 phố Huế mua làm chuỗi hạt, cũng bị kết vào tội đồng-đảng và chứa chấp đồ ăn cắp.

Có phải hòm sữa hôm nọ không?

Trong một số báo trước có đăng việc một người ở phố hàng Thuốc-bắc thấy trước cửa nhà mình có một hòm sữa của ai bỏ quên nên đem nộp sở Cảnh-sát. Nay được tin nhà A-Lìm ở phố hàng Đường có đơn thưa Bùi-v-Tường và Bùi-v-Linh làm cu-ly cho nhà ấy ăn cắp một hòm sữa đáng 17$. Cả hai tên này đều bị bắt giải sang Tòa-án xét xử. Chả biết có phải Tường và Linh là hai người khách hay quên đó không?

Nị quạy-quất lắm

Chú Khách Lao-vong-Sang, làm công cho hiệu Hợp-hung-Long, ăn cắp của hiệu ấy 124$00 Hiệu chủ Sang đã phải bắt giam.

Bãi trường

Có nghị-định từ nay bãi trường Sơ-đẳng yếu-lược Bốc-bô, tổng Giao-hiệu châu Chợ-rã (Bắc-kạn).

Dịch trâu bò

Địa phận tổng At-sơn, châu Sơn-dương, (Tuyên-quang) có bệnh dịch trâu bò.

NAY MAI SẼ CÓ:

LỊCH TÂN-DÂN

Có đủ ngày tốt, ngày xấu, ngày tây, ngày ta. Tranh lịch người tàu vẽ người tàu in các màu thuốc dậm đà rực-rỡ, không lịch nào bằng.

Giá bán: 0$40

ANH BỒI TỬU QUÁN:

Đội tốt bời mà nồi giàu có sang trọng nhất sớm ở -- ngày là mặt đại-phú ông, tối là anh bồi hầu hạ -- mối manh đưa đẩy những đám trai gái trong một tửu-quán lớn — bông lộc hàng ngày vô số.

Đại hài kịch diễn tại rạp

FAMILY CINÉMA

từ thứ ba 26 đến thứ năm 28 Novembre.
Buồn cười vỡ bụng!
Vui suốt trò.

CINÉMA PALACE

Từ thứ Tư 27 đến thứ Ba 3 Décembre 1929 diễn tích:

ĐÁM CƯỚI CÔ BEULEMANS

Các ngài thử dùng thứ sà-phòng thơm rửa mặt hiệu «MON SAVON» (bọc giấy hoa-đào, chữ bạc) thì sẽ nhận ra rằng từ trước chưa có sà-phòng nào thơm ngát, vệ sinh và lợi hơn.

Các hiệu có bán lẻ. L'UCIA Đại-lý độc quyền.

Cuộc vui tối nay

Cinéma Palace: Le Mariage de Melle Beulemans
Cinéma Variété: Jackie Jockey
Cinéma Tonkinois: Monte Cristo
Quảng lạc: 1· Lâm-anh-ngu sát tẩu
2· Vân-trọng qui thiền
3· Sư mọc xừng
4· Loạn đảo Chu-nhai

Sinh, Tử, Giá-thú

SINH

Kiều-văn-Tư, con M. Kiều-văn-Nuôi, 29 tuổi, làm tại nhà buôn, ở 54 phố Thanh-?.

Trần-minh-Kông, con M Trần-chong-Tac 22 tuổi, buôn bán, 54 hàng Đường.

Phạm-đình-Hội con M. Phạm-huy-Hoan 31 tuổi, thư ký, ở 48 Hà-trung.

Đoàn-thị-Sính con M. Đoàn-mỹ-Vân, 41 tuổi, buôn bán, ở 40 hàng Da.

Đỗ-thị-Thu con M Đỗ-văn Mạ, 34 tuổi, buôn bán ở 8 hàng Bát.

Trần-thị-Chính con M. Trần-phúc-Vĩnh tức Lâu, 32 tuổi, ở 27 hàng Giấy.

Phùng-thị-Lợi con M. Phùng-văn-Hà 35 tuổi, buôn bán ở 65 hàng Đồng.

Phạm-thị-Hường con M Phạm-văn-Hòe, 26 tuổi, thư ký, ở 16 J. Dupuis.

Nguyễn-văn-Chức, con M Nguyễn-văn-Tường 26 tuổi, hát họa, ở 3 Dupuis.

A Ngan con M. Pounne ju Choong 33 tuổi làm tại nhà buôn ở 8 [illegible] Blancs.

Đỗ-thị-Nguyệt con M. Đỗ-văn-Minh, 23 tuổi, buôn bán, ở 21 J Dupuis

Nguyễn-Trí-Bình con M. Nguyễn-trí-Hiển 30 tuổi, thư ký, ở 6 Thành Đức.

Vong-A-Hang con M. Vong-a Yeak 41 tuổi, mại bản, ở 21 hàng Bạc.

Phan-thị-Thụ con M Phạm-văn-Khánh, 30 tuổi, thư ký, ở Vân Hồ.

Ngô-văn-Tiến con M Ngô-văn-Đỗ, 43 tuổi, xé vé xe điện, ở 50 hàng Đậu.

TỬ

M. Đặng-văn Bật, 37 tuổi, ở đường 27.

GIÁ THÚ

M. Trương-Say-Hao (Khách) 16 tuổi, học-trò, ở 95 Mã-Mây đẹp duyên với Melle Ung Ngan-Sun (Khách) 16 tuổi, buôn bán ở 74 hàng Đường.

Các ngài chỉ nên dùng thuốc lá MÉLIA (giấy đỏ)
Hương vị thơm ngon không thuốc nào bằng.

Phòng giấy ông Jean ACKEIN, luật khoa tiến sĩ Quản lý văn khế tại Hanoi
22 phố Jean Soler (Hàng Bông thợ Nhuộm)

Tự ý phát mại

Tại Hanoi phố Jean Soler, phòng giấy ông ACKEIN, ngày thứ hai 23 Décembre 1929, hồi chín giờ sáng.

MỘT DINH CƠ

Tọa lạc tại Hanoi phố Hàng Bún số 46 và con đường 90 ở góc hai phố ấy.

Có đất diện tích được 337 thước vuông tây, ghi vào sổ địa chính thiên chữ P số 96 nhà ở có gác diện tích 113 thước vuông tây và các nhà phụ thuộc dinh cơ ấy làm lên trên 19 thước vuông tây.

Cho thuê mỗi tháng là 100 đồng bạc.

Đất giá .... **11.000$00**

Muốn biết thể lệ lại phố Jean Soler số 22 tại phòng giấy ông ACKEIN Quản-lý văn-khế ở đấy có quyền điều lệ.

7.93 2

Số 6

LƯỠNG-QUỐC-CHÍ

兩國誌

(Ngô-tam-quế diễn nghĩa)

吳三桂演義

Lịch-sử tiểu-thuyết

(Chuyện một bậc đại anh hùng ở về đời cuối Minh sang Thanh là Ngô-tam-quế thì chẳng phải nói, ai cũng biết là hay. Trong chuyện lại có nhiều những tay nữ hào-kiệt và nữ tiết-liệt. Chọn một bộ tiểu-thuyết Tàu cho thật hay thì khó tìm được bộ nào như bộ này!)

NGUYỄN ĐỖ MỤC dịch thuật

..Và xem những quân-dung tướng-lệnh thì rất có thứ-tự ngăn-nắp, vậy quan đốc-sư cũng nên vì nước tiếc người hãy khoan-thứ cái lỗi về trước, mà tha cho hắn một phen.

Viên-sùng-hoán nói:

— Ta chắc kẻ kia phải sợ ta, vì ta có thanh thượng phương bảo-kiếm đem theo tới đây. Nhưng nếu ta không trị ngay thì sau này lại càng khó trị, nên chi ta đã quyết-định vậy.

Uông-ế nín lặng lui ra, một bảo chức thư-bị là Lý-quân-nguyên rằng:

— Cái lòng Viên-đốc-sư định giết Mao-nguyên-soái đã quyết-định lắm rồi. Chỉ nghĩ những điều tội-lỗi của Mao nguyên soái về trước, mà không xét gì đến cái cảnh-tượng hiện thời ở Liêu-đông này, ta rất lấy làm đáng tiếc.

Sau Uông-ế nói:

— Nhưng mà rồi Viên đốc-sư chẳng thoát khỏi được đâu!

Lý-quân-nguyên vội hỏi:

— Bởi cớ sao?

Uông-ế nói:

Mao-văn-long chết đi thì quân-giặc tất quấy rối, bấy giờ triều đình lại trị Viên-đốc-sư về cái tội giết Mao-văn-long mà thôi.

Nói xong, hai người cùng nhau thở dài. Sáng sớm ngày hôm sau, Viên-sùng-hoán truyền lệnh lấy Liêu-hải làm giới hạn trở về phía đông dùng ấn-tín của Mao-nguyên-soái, còn trở về phía tây thì dùng ấn-tín của mình.

Viên-sùng-hoán ra cái lệnh ấy, chắc rằng thế nào Mao-văn-long cũng chống-cãi không theo, nhưng Mao-văn-long tuyệt không chống-cãi tý gì. Viên-sùng-hoán lại nghĩ cách hẹn ngày mời Mao-văn-long đi săn, Mao-văn-long cũng vui lòng nhận lời ngay.

Viên-sùng-hoán nói:

— Quan nguyên-soái trọng-trấn ở hải ngoại này, bản-chức nên phải thủ lễ vái chào mới phải.

Viên-sùng-hoán chào, Mao-văn-long đáp lễ lại, rồi mới cùng nhau khởi-hành. Viên-sùng-hoán sai quan thám-tướng là Tạ-doãn-quang, mật truyền mệnh-lệnh, bổ vây cả bốn mặt. Bao nhiêu tùy tướng thân-binh của Mao-văn-long cộng hơn một trăm người, đều bị hãm ở trong vòng vây.

Viên-sùng-hoán cùng Mao-văn-long đối-diện cùng ngồi. Viên-sùng-hoán nói:

— Các tướng thủ-hạ của quan nguyên soái đây có nhiều người họ Mao. Tôi không ngờ quí-tộc lại sản-xuất được nhiều những tay hảo-hán như thế.

Viên-sùng-hoán ngảnh lại bảo các tướng của Mao-văn-long rằng:

— Bọn chúng ta ở Ninh-Viễn, quân biết bao nhiêu bổng, quân biết bao nhiêu lương, mà vẫn chưa đủ ấm no; nay các ngươi ở hải-ngoại này xiết bao lao-khổ, mà mỗi người chỉ được có một hộc gạo. Trong nhà hàng mấy miệng ăn cũng chỉ trông-cậy có số gạo ấy thì nghĩ thật đáng thương. Vậy bản-chức đây cũng nên vái chào để tỏ ý khen-ngợi các ngươi, từ nay về sau, các ngươi không lo về sự thiếu lương-bổng.

Mao-văn-long nói:

— Quan đốc-sư nói như thế thì khiến cho các tướng-sĩ đều qui-oán vào chúng tôi. Trong mấy năm nay, số lương dẫu ít, nhưng chúng tôi chưa hề có khấu bớt chút nào, không hiểu tại sao quan đốc-sư lại nói như thế!

Viên-sùng-hoán nói:

Bản-chức làm tiết-chế trong bốn trấn, thấy Đăng-lai và Thiên-tân là những nơi trọng-yếu, cho nên mới xin đặt ra bộ quân-lương ở Đông-giang, số lương do Ninh-viễn vận-tải đến. Hôm trước có phải một viên quan đến tra xét số-lương, mà quan nguyên-soái tỏ ý không thuận là nghĩa thế nào?

Mao-văn long nói:

— Số là ở Đông-giang, từ xưa chúng tôi vẫn tự quản-đốc lấy, mà còn lắm điều ngăn-trở, nếu nay lại do Ninh-viễn vận-tải đến, tất lại càng ngăn-trở thêm. Bây giờ có quan đốc-sư hết lòng vì nước may ra còn được dư-dụ, chứ trong mấy năm nữa, quan đốc sư đổi đi, thì người nối sau chưa chắc đã khỏi lấy việc quân lương mà ức-hiếp chúng tôi, làm ngăn trở cho đại cục, vì thế nên chúng tôi phải nói. Chẳng lẽ quan đốc-sư lại thấy việc ấy mà ngờ chúng tôi hay sao!

Viên-sùng hoán nói:

— Quan nguyên-soái nghĩ vậy, chẳng qua ra khinh-thường pháp-luật đó mà thôi. Nhưng quan nguyên-soái khinh-thường bản-chức, chẳng mối làm chi, hiện nay thiên-tử là bậc thần-vũ, biết rõ cái tính ngang-ngược của quan nguyên-soái, còn dung thứ sao cho được. Quan nguyên-soái không tin lời thì bản-chức đây sẽ bày tỏ cho coi.

Nói xong liền giơ thanh thượng phương bảo-kiếm ra. Ba quân trông thấy, ai nấy đều biến nét mặt. Các tướng-sĩ của Mao-văn-long thấy Viên-sùng-hoán giơ thanh bảo-kiếm thì cho là triều-đình sai đến giết Mao-văn-long. Và Mao-văn-long đang trong lúc bất ngờ, cho nên không kịp đề phòng, mà các bộ-tướng thấy vậy, cũng đều không dám nói sao cả.

Bây giờ Mao-văn-long đã có ý run sợ liền nói:

— Chúng tôi kể biết bao công-lao mới được ra trọng-trấn ở đây, từ xưa đến nay, chưa hề bị thiên-tử trách-mắng một lời nào bao giờ. Dẫu có bọn tiểu-nhân dèm-pha, ngăn-trở quân-lương, khiến cho quân-sĩ sinh lòng oán-vọng, nhưng chúng tôi vẫn phải gia công cố sức, để giữ-gìn chốn biên-giới. Chúng tôi vốn là kẻ võ-phu, hoặc có không hiểu lễ-phép mà đắc-tội với thượng-quan chăng còn về cái trách-nhiệm trấn-thủ biên-giới thì thật tôi có thể tỏ được là một người vô-tội. Nếu bảo chúng tôi là kẻ ngạo-mạn, dọc-ngang nào biết trên đầu có ai, thì đang lúc lương-thực khốn-quẫn, quân-sĩ oán-vọng, mà chúng tôi sinh lòng làm phản, trong tay hàng mười vạn quân, chắc đã nghênh-ngang một cõi biên-thùy, chia hai văn-vũ rẽ đôi sơn-hà vậy. Chúng tôi quả không lòng nào, chẳng lẽ ngày nay vì việc không nhận quân-lương ở Đông-giang, mà quan đốc-sư lại trị tội chúng tôi hay sao.

Viên-sùng-hoán nói:

— Mao-văn-long kia! Nhà-ngươi khi quân phạm thượng, giết hại dân Liêu-đông, lại tàn-phá nước Cao-ly, bắt người ta phải biến-cải họ tên thì thật là cái tội rất to, nhà-ngươi còn chối-cãi sao được.

Mao-văn long nói:

— Thế nào gọi là khi-quân phạm thượng, điều ấy tôi không hiểu. Còn dân Liêu-đông thông với quân giặc, quấy rối biên-giới, tôi không giết làm sao cho được; Nước Cao-ly đem quân giúp giặc, cho nên tôi phải tàn phá; đến như việc bắt người ta biến-cải họ tên chẳng qua là một cách để lao-lung các hàng tướng-sĩ, khiến phải tận-tâm. Nếu quan đốc-sư trách về điều ấy thì chúng tôi xin chịu lỗi.

Viên-sùng-hoán nói:

Nhà ngươi vẫn còn cố cãi. Trong một năm nay, các quan triều-thần biết bao nhiêu là tấu-sớ hặc tội nhà-ngươi, triều-đình đã giao cho ta xét, chẳng lẽ mọi người đều nói vu cho người ta tất cả hay sao!

(Còn nữa)

ĐỒNG-HỒ
BẺO TÂY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo, 15 chân-kính
Mặt đồ kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

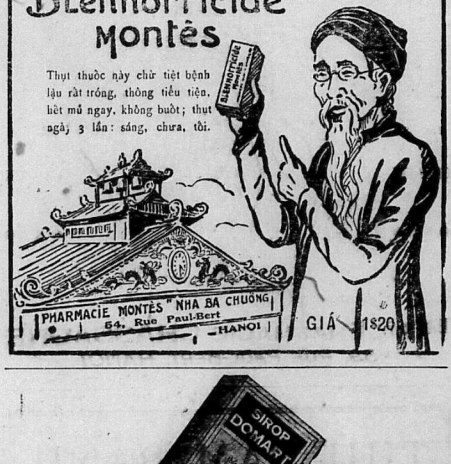
Bút Máy
tiện giùng, bền, giá hơn mọi thứ khác.
Thứ bút này trong có ống cao xu nhưng không có lò so nên cao xu không hỏng.
Lấy mực lối mới bằng hơi
Ngòi chế bằng chất kim thực không rỉ dùng bền.
Mỗi cái ca cước 1$80
Ngòi không mỗi cái 0.20
Cặp bút mỗi cái 0.30
Phúc Vinh
17 R. Sâm-Công
Hanoi
Ngay rạp Quang-Lạc

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.
Bán lại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul Bert Hanoi.

Blenhorricide Montès
Thụt thuốc này chữ tiệt bệnh lậu rất trông, thông tiểu tiện, hết mủ ngay, không buốt; thụt ngày 3 lần: sáng, chưa, tối.

SIROP DOMART
Thuốc thần hiệu trị các chứng ho như ho cam, ho gió, ho đau cuống phổi, ho siển, ho khan, ho tung cơn.
CÁCH DÙNG
Người lớn cứ cách 2 hay 3 giờ uống một thìa to; trẻ con từ 10 tuổi giở lên cách 2 hay 3 giờ uống một thìa con (cuiller à café).
Uống sa bữa cơm.

PHARMACIE MONTÈS
= 54, Rue Paul Bert - HANOI =

VIỆC BẮC-KỲ

HẢI PHÒNG

Kết quả cuộc diễn tuồng của hội Tri-Hóa

Bản hội xin có lời trân trọng cảm tạ quan Đốc-lý Bouchet đã cử đại-biểu đến chứng-kiến và liệt-quý ở Hải-cảng đã giầu lòng công đức mà hoan-nghênh cuộc diễn tuồng của bản hội tổ chức tại nhà hát Tây lớn ở Haiphong hôm thứ bảy 16 Novembre vừa rồi để lấy tiền quyên vào hội Bắc-kỳ châu-phế ở Huế.

Tấm lòng từ thiện của các liệt quý ở Hải-cảng đối với việc nghĩa và bản hội thật là được chu đáo hoàn toàn lắm, bản hội lấy làm cảm kích vô cùng. Cuộc diễn tuồng ấy được kết quả viên mãn cũng là nhờ các liệt-quý tán trợ cho, bản hội xin cảm tạ lần nữa.

Số tiền bán vé, tiền đăng quảng cáo và tiền các nhà hảo-tâm cho không lấy vé đi xem, cộng được là 1.213 đồng. Nay mai bản hội sẽ gửi số tiền ấy vào chợ Bắc-kỳ châu-phế ở Huế và các giấy má để châu phê hiện việc kiểm soát.

Sau đây xin đăng phương danh các liệt quý cúng tiền như sau này:

MM. ông chủ đài Văn-minh ca quán 5$. Đặng-v-Ngân, hội viên thành phố 20$. Shun-Thai 10$. Larre, trang-sư 10$. A-Tao Thi-Hock 5$, Nguyễn-ky-Sương 5$. Thiên-Nhiên 5$. Đông-Loog 5$. A-Foui 5$. Đông-nam-Lợi 5$. Xương-Vinh 5$. Đức-Phong 5$. Paswalcine 5$. Thôi-Long 5$. Phúc-sinh-Đường 5$. A-Lim Macca 5$. Bạch-hải-Tòng 2$. Hoàng-ngọc-Bạch 5$. Kuoung-Yu-Sing 5$.

Nạn ô tô

Hồi 7 giờ 45 sáng hôm thứ tư, chiếc xe *camion* số 3.163, đăng sau kéo thêm một toa chất đầy ống bằng *si-măng* cốt sắt, lúc ở Hạ-lý lên cầu Joffre, bỗng chiếc sích sắt nối hai xe bị đứt. Chiếc *remorque* trôi xuống, đâm vào một cái cột, gẫy nát cả. May lúc ấy không có người nào ở đấy nên không ai bị nạn cả.

Bốc mả trộm

Sáng hôm thứ tư, lính cảnh-sát đứng gác trong phố bỗng thấy một cái xe tay đẩy xa đi lại, trên xe có một đống rơm lù lù. Nghi tình, bắt xe dừng lại, rở vào đống rơm, thấy dưới có giấu vật dấn. Rở lên xem té ra là hai cái tiểu sành đựng cốt. Lập tức đưa về bót. Người dân bà này tên là Nguyễn-thị-Hồng, ở bến Hàng-kênh. Hai tiểu sành kia đựng cốt người nhà.

Muốn bốc mả chỉ làm đơn xin phép, thế nào cũng được. Việc gì phải làm phép như thế, để đến nỗi phải lôi thôi.

Tin Trung-kỳ

HUẾ

Việc bầu-cử đại-biểu Pháp của Trung-kỳ tại Thượng hội-đồng thuộc-địa

Cứ-nhật vừa rồi, các tỉnh Trung-kỳ đã bỏ cuộc bầu-cử lấy người thay M. de Monpezat mới tạ-thế. Có hai người ra ứng cử là MM. Rigaux, hội-trưởng hội-đồng kinh-tế và lý-tài của người Pháp ở Trung-kỳ và Loisy. Cả thảy có 1.009 người dự-bầu, mà 1 phần tư là 268. Được đủ số phiếu ấy, mới không phải bầu lại. Số người đi bầu chỉ có 499 người thôi.

Sáng hôm qua, tuy còn thiếu số phiếu ở Ban-mê-Thuột (Darlac) mà M. Rigaux đã được 356 phiếu. M. Loisy được 163 phiếu. Vậy số phiếu của M. Rigaux được đủ hơn số phiếu nhất định rồi. Tây còn một chỗ chưa gửi bản kê các số phiếu về, nhưng M. Rigaux chắc là đã trúng cử.

Nghề gian bị bại lộ

Vừa rồi ở chợ Đông-ba có một người đàn bà Tàu làm nghề bắt sâu đục răng, bị bại lộ mưu gian vì phỉnh người mà lấy của.

Sự ấy như sau này:

Người đàn bà Tàu nầy đi lâu nay đi làm nghề bắt sâu đục răng một cách rất tài, lay cầm cái tiêm bằng bạc, nếu ai có đau răng thì nó lấy một chút thuốc chọc vào chân răng, thì nghe đã nguôn lắm. Một hai lại rút cái tiêm ra bảo rằng đã bắt được sâu rồi, đem cái đĩa nhỏ ra lấy cái tiêm gõ vào đĩa thì có con sâu nhỏ như sợi tóc, con trắng con đỏ bò lúc nhúc, mỗi con sâu bắt được giá tiền hai xu.

Mỗi buổi chợ cũng kiếm được năm bảy hào.

Chiều hôm kia người cai coi chợ trông thấy người đàn bà ấy đang bắt sâu, thì mới cầm cái tiêm mà xem một hồi rồi hỏi rằng: có phải thiêm có nuôi con sâu ở trong tiêm này chăng? người đàn bà đáp rằng: đừng nói tiêm bậy mà tôi bắt đến bây giờ, hỏi đến gì thì nói rằng đến làm thế danh-giá.

Người cai lí-i ấy cả chán đã xoàng xoàng mới không khăng bắt lẽ bắt phép rồi thách thức nọ kia, mãi sau thì bẻ bai cái tiêm bọc ấy ra thì trong tiêm tông bông có đựng không biết bao nhiêu là sâu, con đen con đỏ cọ trắng bò lúc nhúc. Khi ấy người gian đã bại lộ mưu gian thì nói quấy quá năm ba điều rồi đi mất.

Như vậy thì lâu nay những kẻ ngu dại mắc lừa biết là bao nhiêu rồi. Vậy từ rày nghề bắt sâu ấy chớ ai dùng mà uổng tiền vô ích.

BAN-MÊ-THUỘT

Mưa to đường hỏng, thư chậm

Vì trời mưa to quá, nên con đường hàng tỉnh số 157 từ Ninh-hoà đi Ban-mê-Thuột xấu lắm. Việc vận-tải bằng ô-tô rất khó khăn. Thư-từ cũng chậm

TIN AI-LAO

Tin đường sá

Savannakhet. — Con đường ở Savannakhet đi về phía Pakxé và Thakhet, đã đi lại được kể từ 25 Novembre. Nhưng các xe ô-tô nên cẩn-thận đừng đi gần bờ vệ đường vì sửa chữa lại chưa xong hẳn.

Các tin buôn-bán

Thời giá quốc trái:

Ngày 6 Novembre 1929

3 °/.	hoàn dần		86 f 80
3 1/2 °/.	hoàn dần		92 f. 60
4 °/.	vĩnh viễn	1917	98 f. 65
4 °/.	»	1918	98 f. 55
6 °/.	»	1920	106 f. 70
5 °/.	hoàn dần	1920	128 f. 70
4 °/.		1925	124 f. 50
3 °/.	vĩnh-viễn		81 f. 65
5 °/.		1915 1916	105 f 40

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 83
— nhì,	—	11 50
— ba,	—	10 80
Thóc hạng nhất,		7 00
Bắp ngô		6 80

TÀU TỚI, TÀU ĐI

Tàu *Chantilly* mang bưu-kiện sang Pháp và thư từ đi Tourane, Saigon, Côte des Somalis, la Réunion và Madagascar, sẽ biệt Haiphong chạy đi Tourane và Saigon ngày thứ hai 2 Décembre, hồi 6 giờ. Thư từ ở Hanoi sẽ chở xuống Haiphong ngày chủ nhật 1er Décembre, vào chuyến xe-lửa số 9 hồi 20 giờ 39.

Ngày 1er décembre tại sở bưu-điện chánh ở Hanoi sẽ mở một *guichet* từ 8 giờ đến 10 giờ.

Tàu *Canton* đến ngày 28 Novembre hồi 10 giờ sẽ biệt Haiphong chạy thẳng đi Hongkong.

Thư từ ở Hanoi sẽ chở xuống Haiphong ngày 27 novembre vào chuyến xe lửa số 9, hồi 20 giờ 39.

Vì tàu *Claude Chappe* ở Haiphong đi sau tàu *Chantilly* có ba ngày, nên chỉ nhận các thư-tin gửi đi Tourane, Saigon và Pondichéry thôi.

Còn các thư tin gửi đi Côtes des Somalis, Réunion, Madajascar và các bưu-kiện gửi về Pháp thì tàu *Claude Chappe* ở Haiphong đi ngày 5 Décembre sau, sẽ trở vào Saigon, gửi lên tàu *Chenonceaux* là một chiếc tàu chạy nhanh hơn tàu *Chantilly* nhiều.

Nhà-Giồng-Răng
Trần-Quang-Minh
199, Rue du Coton, 199
Tonkin Hanoi

CAO-BẠCH
Công-ty Mao-Canh có lời bá cáo cho các bạn hàng và công chúng biết rằng kể từ ngày 1er Décembre 1929 trở đi, công-ty chúng tôi sẽ thôi không làm việc vận tải đường Na-cham Tinh-tuc nữa.
Mao-Canh et Cie cẩn bạch
7.929

MUA HÀNG CÓ THƯỞNG
Kể từ 1er Octobre 1929 này trở đi, bản hiệu xin thưởng những qui khách nào đã chiếu cố đến mua hàng ở bản hiệu.
Vậy xin kính cáo
V. DEMANGE HANOI
40 Boulevard Henri d'Orléans

MỚI XUẤT-BẢN
VĂN CƯỜI
KIM-XUYÊN
Hà nội Tân-Dân Thư-Quán xuất bản
Giá bán: 0$20

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Bán một khu đất làm nhà, rộng 6.000 thước vuông ở Đồ-sơn. Địa thế rất đẹp, ở ngay phố chính và trông ra bể.
Hỏi quan ba Schérer 10, cité Jauréguiberry Hanoi. 7.884

NHÀ MUỐN BAN

Cái nhà N° 57 hàng Lọng (Route Mandarine) chủ có tiền muốn bán, vậy ông bà nào cần mua xin hỏi.
Madame Đào-thị Như-Ngọc chủ hiệu Trúc-Thành
7.923 59 bis Rue Neyret Hanoi

Xe ô-tô
(Automobiles)

VỈ THỪA:
Bán ngay xe tô-tô Salmson 2 chỗ ngồi, chạy tốt giá 380$ 00 tiền ngay.
Hỏi tại: Quan một Salmon, nhà thương Đồn-thủy.
7.927

DỊP TỐT ÍT CÓ

Bán xe ô-tô « Salmson » 7 mã-lực, 2 chỗ ngồi số T. 4242, mới sửa sang lại, còn mới. Hỏi tại: 50, phố Quan-thánh Hanoi.
7.914

Đồ-đạc
(Mobiliers)

Đồ đạc đủ bộ muốn bán:
Hỏi ở số 42 B. Felix Faure từ 11 đến 3 giờ chiều, và buổi sáng trước hồi 9 giờ.
7.930

Lạc con
(Mục này đăng không lấy tiền)
(Enfants égarés)

Tên tôi là Nguyễn-văn-Tâc, ở số 182 phố Coton Hanoi, có lạc một thằng bé 4 tuổi, tên là Hợi, mắt nó lác, đỉnh đầu có cái sẹo nhỏ hai khoáy.
Ông bà nào bắt được cháu, hay thấy cháu ở đâu, xin mách bảo, xin hậu tạ.
7.928

Nguyên tôi có một người em gái tên là Nguyễn Hạnh, 26 tuổi người thanh thước, lộ hầu, cắp tóc, ăn vận quần áo trùng thâm hôm 10 tháng 9 ta, ở nhà, quê là làng Cao-Bạt, tổng Nam-Huân, phủ kiến xương, tỉnh Thái-Bình, đi lên chơi với tôi ở Lộc-Bình, tỉnh Lạng-sơn. Đã tháng rưỡi nay, không thấy tôi nơi mà cũng không nhận được tin tức gì cả.
Vậy ông bà nào biết em tôi ở đâu, xin dã lòng thương viết thư cho tôi biết, để tôi đi tìm đón về, anh em được đoàn viên như cũ thì cái ơn ấy tôi xin hậu báo.
Nguyễn-đình-Đáp Xích-khóa-Bình Số 6.333,
Đồn Lộc Bình tỉnh Lạng-sơn 7.931

Lật vật
(Divers)

Rất hiệu nghiệm
Ai như đầy hơi, hay ợ, tức bụng, đau lưng, đa bụng giầy, mặt vàng, nên uống thuốc Phòng-Tích hay Phạm-Phòng thì khỏi ngay.
Giá mỗi liều 0$ 10
Cước gởi bảo đảm 0$20
Bán tại: M. TRẦN-VĂN-HUẤN
99, Rue Jean Dupuis, 99, Hanoi
7.861

ĐỔI CHỖ Ở

Đến thượng tuần tháng chạp tây này, phòng giấy MM. Mandrelle và Piriou. Trạng-sư luật-khoa tiến-sĩ, dọn đến số nhà 59 phố Hàng-cỏ (59 Boulevard Gambetta Hanoi.
7.931

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển . . . 0$ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0 . 15

Cách vận-tải nhanh chóng

Mỗi ngày một tiến-bộ, trong thương trường phải tìm những kế sách mới mẻ để tiện đường giao-dịch với các tỉnh xa. đường xá tỉnh nọ sang tỉnh kia mỗi ngày một mở mang ra nhiều, sự giao thông rất là tiện lợi nhanh chóng chứ không như hai mươi năm về trước đây tỉnh nọ sang tỉnh kia phải đi bộ, ngày ấy sang ngày khác. Vì đi lại khó-khăn như vậy, cho nên nơi này giao-dịch với nơi khác, thường bất tiện. Thí-dụ như là: ai đau yếu bệnh gì mà mời thầy thuốc hay mua thuốc phải chờ đợi lâu. bệnh có thể thành ra quan-trọng được.

Hiện thời bây giờ tuy không giống khi xưa, song mỗi lần ở các nơi xa gửi mua thuốc tại Hanoi cũng vẫn phải đợi một hai ngày. Vì lẽ đó cho nên hiệu Bảo-chế Chassagne (Sat-sanh) số nhà 39 phố Tràng-tiền Hanoi chúng tôi phải tìm ra một cách rất nhanh chóng và tiện lợi để hiến các Quý-khách ở các tỉnh mua thuốc của Bản-hiệu đã không mất tiền công cước có xe ô tô đưa đến tận nơi.

Xe ô-tô của Bản-hiệu sẽ đi qua những nơi sau này:

THỨ-HAI. — Hanoi, Ga Đông-Anh, Phủ-Lỗ, Đ.-Phúc, Phúc-Yên Vĩnh Yên, Viétri, (Việt-trì), làng Trèm-Vẽ.

THỨ-BA. — Hanoi, Phủ-hoài-Đức, Nhổn, Phương-tri, làng Ngọc-Tảo, làng Tây-Mỗ, tỉnh Hà-đông, huyện Thanh-Oai, Phủ-Đinh (Văn-Đinh), Chợ Tía, Ga Thường-Tín, Ga Văn-Điển.

THỨ-TƯ. — Hanoi, Ga Yên-Viên, ga Từ-Sơn, ga Lim, Bắc-Ninh, Đáp Cầu, Phủ-lạng-thương, Paũ-lại, Hai-dương, làng Gia-Lộc, Bần-yên-nhân.

THỨ-NĂM. — Hanoi, Ga Văn-Điển, ga Thường-Tín, ga Đỗ-Xá, ga Đồng Văn, Tỉnh Phủ-Lý, tỉnh Hưng-Yên, Kim-Đồng, Yên-Mỹ, làng Kẻ-Sặt, huyện Cẩm-Giàng.

THỨ-SÁU. — Hanoi, ga Yên-Viên, ga Từ-Sơn, Bắc-Ninh, Đáp-Cầu, Phủ Lạng Thương, Lục-Nam.

THỨ-BẢY. — Hanoi, Thường-Tín, Đỗ-Xá, Đồng-văn, Paũ-Lý, làng An Phú, tỉnh Ninh-Bình, Phát-Diệm, huyện Bình-Lục.

Ở những các nơi đã kể trên này và nhiều nơi dọc đường cái chính sử xe chạy, Bản-hiệu đã đặt những ông Đại-biểu để trực tiếp các Quý-Khách.

Xe ô-tô tải thuốc đi các nơi của hiệu Bảo-chế Chassagne (Sat-Sanh) số nhà 39 Phố Tràng Tiền Hanoi vừa tiện lợi cho các Qui-Khách ở xa cần mua thuốc.

Nay Kính-đạt,
Hiệu CHASSAGNE (Sat-Sanh)
Số nhà 59 Phố Tràng Tiền
HANOI.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Thuốc thoa Cadum
để trị
các bịnh ngoài da

...ng có thuốc nào trừ các chứng bịnh ngoài ...ng là trị lành ghẻ chóc trên da đâu con ...iệu-nghiệm cho bằng thuốc dán Cadum. Thuốc để thoa xức hay lạ, làm cho kẻ đau da, nhọt, ghẻ, đặng yên ổn trong mình ăn ngủ được như thường. Thuốc thoa vào thì hết nghứa liền, có gải da rát rao, phỏng, sưng thì cũng hết, lành mạnh liền. Dùng thuốc thoa Cadum còn trị khỏi nhiều sự đau đớn khác nữa, nhứng là: ...ói, da ứng đỏ, mục, nhọt, nổi phong, ghẻ chóc tróc da, tróc vảy, nước da, trầy trụa, chảy máu, có lát, có mủ, bị đức hay đức chốn, phỏng lửa, bị vật độc chích cắn, vân, vân.

Thuốc thụt **INJECTION PEYRARD** thứ thuốc thụt này chế ra đã lâu ai cũng nhận là tinh-nghiệm hơn các thứ khác. Đến chị bệnh lậu, mới hay lâu điều khỏi cả. Trong 232 người Arap thì 231 khỏi hẳn y như nhờ phước lại của các lương-y Alger. Bán tại các nhà thuốc có danh tiếng.

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng.

BÁN TẠI:

Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Brousmiche.

THUỐC HO THẦN HIỆU

SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và dùng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là:

Ho — Ho gió — Ghip (Cảm thiên-thời) — Hen

và tóm lại là hết thảy các chứng-bệnh về khí-quản.

ĐIỀU-ĐỘ UỐNG: *Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.*

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người ho đã quá mười làm tuổi dùng.

Bán tại hiệu bào chế:
CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bảo-chế dệ nhất hạng, kế nghiệp
59 phố Paul Bert, Hanoi
GIẤY NÓI SỐ 96

DẦU CÁ THU MONTÈS

Là thứ Dầu-cá tốt hạng nhất, nguyên chất không pha gì.

Dầu này ở **Norvège** mang về Bán-hiệu nguyên chất, rất tốt, mầu vàng thẫm, uống không ...

Uống Dầu-cá này khỏi ho, khỏi đau phổi, thứ nhất là để chữa bệnh ho lao. Dầu này bổ phổi, làm cho ăn được, trẻ con uống dầu này rất bổ, chóng lớn. Thực là một thứ Dầu-cá bổ sức hạng nhất cho những người lao, sanh sao.

Dầu-cá hiệu MONTÈS là một thứ dầu tốt hạng nhất mà lại rẻ tiền.

Chỉ bán có **2$10** một litre thôi.

Ai không muốn uống Dầu-cá nguyên nước thì bán-hiệu có thứ Dầu-cá viên, uống rất tiện, không có mùi gì.

PHARMACIE MONTÈS
54, RUE PAUL-BERT HANOI

GARAGE
HUU-THAI
AGENCE CITROËN
9, 31, 35 & 37 Bd. Amiral Courbet, Haiphong
Téléphone N° 287

Làm Đại lý bán xe ô-tô CITROËN.

Có nhiều kiểu mới Giá rẻ. Bán chịu cho giả làm 12 tháng.

Cho thuê toàn xe ô tô lịch-sự và mới.

Có nhiều xe kín cho đám cưới thuê.

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương. *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. **2$00**
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. **2.00**
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. **1.00**
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá . . . **3.00**
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tỉnh ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu dầu nai)

Phần nhiều người chết vì bệnh thương-hàn và bệnh ho lao, thực hai bệnh ấy đáng ghê đáng sợ, vì làm cho hao mòn nói giống của chúng ta: ấy là bệnh hao mòn vậy. Bệnh ấy người ta thường không để phòng mấy, khi mới phải cũng không lấy gì làm nặng, sau dần dần nó làm cho yếu các phế tạng và làm cho giảm bớt cả chân huyết đi nữa. Nếu khi có bệnh thời-khí nào xảy ra thì người khỏe cọc có thể chống lại được, chứ người đã bị bệnh hao mòn này chắc là mắc phải.

Vậy thì nên dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu dầu nai). Dùng thuốc này thì da mặt xanh, sức lực lại khỏe mạnh, công việc lại muốn làm ăn như thường, ăn uống dễ tiêu, thân thể mạnh là lùng.

Chỉ dùng với là *Dragées Rabuteau*, thì chẳng còn sợ gì bệnh hao mòn nữa.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Certifié l'insertion
Imprimerie du TRUNG-BẮC TÂN-VĂN
Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Agents d'Annonces en Europe:
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

RƯỢU BẠT-HẢ GET-PIPPERMINT GET
rượu này uống để mất mỏ và mất khan tiếng.

Déon!

Nếu quí khách thiết nghe những bài hát mới thì xin quá bộ đến nghe tại Établissements Indophono những bài mới lấy tiếng bằng máy điện. Đĩa chạy bằng kim sắt rất kêu!

157579 — A. Hô-mai-Nhi. Mu-Thanh, *Huế*.
B. Ho-gia-em. Mu-Dai, *Huế*.
157588 — A. Ban-Nhu-Than, Đào-Tam Sán-nhiên-Đài *Hanoi*.
B. Ban-nhu-Than (*tiếp theo*).
C. Ban-nhu-Than, Đào-Tam (*tiếp theo*).
D. Ban-nhu-Than (*tiếp theo*).
157589 — A. Xan-huê-Tinh, Đào-Tam. Sán-nhiên-Đài *Hanoi*.
B. Xan-Huê-Tinh (*tiếp theo*).
157598 — A. Hai bà Trưng-Trắc Trưng-Nhị, Đào Chin Cuong, Dao Dong Rap Quang-lac *Hanoi*.
B. Hai bà Trưng-Trắc Trưng-Nhị (*tiếp theo*).
157602 — A. Trong Quan, Bai Ngoi khen, Hiếu Indophono M. Hai Long *Hanoi*.
B. Trong Quan, Nhan Duc vo Khải, cô tư Lan *Hanoi*.
157607 — A. Trong Quan Bai chien chanh 1915 M. Long *Hanoi*.
B. Trong Quan (*tiếp theo*).

Hanoi 58 Rue Paul Bert — Haiphong 48 Bd Paul Bert

THUỐC HO RẺ-CON
SIROP ANDRÉ

Là thuốc ho trẻ-con rất thần-hiệu, nhà nào cũng nên có, để phòng chữa cho con trẻ.

Về mùa này, nóng lạnh thất thường, trẻ con hay sinh ho lắm. Nếu không chữa ngay, để lan wan một ngày một ho nặng, thì thật khổn.

Muốn trị ho của trẻ con, không thuốc nào công-hiệu bằng thuốc:

Sirop André

Khi mua phải nói tuổi đứa bé ho.
Bán lại hiệu bào chế:
CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bảo-chế dệ nhất hạng, kế nghiệp
59 phố Paul Bert, Hanoi
GIẤY NÓI SỐ 96

Cách thức tra thuốc **COLLYRE JAUNE**

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

Không thể tin được

nhưng may THỰC:

HIỆN NAY TẠI:

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

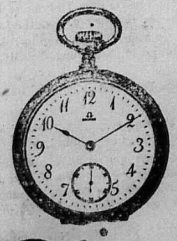
quí khách chỉ bỏ ra:

15 đồng bạc

mà mua được một cái Đồng-hồ OMÉGA

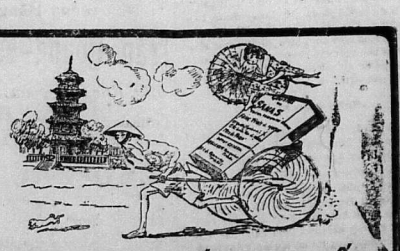
là thứ Đồng-hồ tốt hơn các thứ Đồng-hồ khác

MỚT VỎ BẰNG KẼN

GIỜ chơi xuốt đời — ĐÚNG rồi không hỏng

Trung Bắc

XANH XAO, KÉM HUYẾT

Khi mới ốm giậy, nhất là khi bị bệnh mới khỏi, như bệnh thương-hàn, sốt rét, ho kinh-niên, ho-lao; hoặc khi lao-lực, khi bị lan chướng, khi giời viêm-nhiệt, phải có thuốc bổ cho tâm-can được hoàn hảo thì người mới khỏe lại được.

THUỐC NƯỚC UỐNG TỪNG NHỌT
"SANAS"

Là thuốc bổ vô-song vì nó có đủ các tính-chất của dầu gan cá-thu.

Ai uống cũng chịu — Không có dầu

Nhà chế-tạo: **WELCKER**, bào-chế ở Paris.

Có bán ở các hiệu thuốc tây.

THỨ SÂM-BANH

ĐỂ

CHAMPAGNE MERCIER ÉPERNAY

Yến tiệc,
Hi, hạ,
Lễ tết,

RẤT SANG TRỌNG

Bán tại: L'U.C.I.A. đại-lý độc-quyền.